

SŁOWO WSTĘPNE

Z ogromną satysfakcją prezentujemy Państwu pięćdziesiąty, jubileuszowy tom „Logopedii” – organu Polskiego Towarzystwa Logopedycznego. Złoty Jubileusz czasopisma skłania do historycznej refleksji.

Od połowy XX wieku wyodrębnił się w Polsce nowy obszar badawczy dotyczący rozwoju i zaburzeń mowy, wtedy powstały też pierwsze struktury integrujące środowisko osób zaangażowanych w rozwój polskiej logopedii. W dniu 19 czerwca 1959 roku przy Wydziale Pedagogicznym Zarządu Okręgu ZNP w Lublinie z inicjatywy Leona Kaczmarka utworzono Komisję Logopedyczną, której celem było zaznajomienie nauczycieli z problematyką wad wymowy u dzieci oraz ich przygotowanie do prowadzenia ćwiczeń korekcyjnych. W 1960 roku staraniem tej komisji ukazał się pierwszy numer naszego czasopisma, wówczas noszącego tytuł „Logopedia. Zagadnienia Kultury Żywego Słowa”. Działalność Komisji Logopedycznej rozszerzała się poza środowisko lubelskie i 25 listopada 1961 roku przy Sekcji Szkolnictwa Specjalnego ZNP w Warszawie utworzono Centralną Komisję Logopedyczną, a 14 stycznia 1963 roku powołano do życia Polskie Towarzystwo Logopedyczne. Statutowym celem Towarzystwa było wówczas popularyzowanie wyników badań z zakresu embriologii i patologii mowy oraz teorii językoznawczej, a także udzielanie pomocy w wykorzystaniu tych wyników w praktyce do kształcenia mowy u dzieci, nauczania mowy głuchych, usuwania wad wymowy, pielęgnowania kultury słowa mówionego i śpiewanego. Organem naukowej działalności Towarzystwa stało się czasopismo „Logopedia. Zagadnienia Kultury Żywego Słowa”.

Przez kolejne lata na łamach czasopisma kształtował się obszar badań logopedycznych, najpierw rozumiany jako działalność praktyczna, wynikająca z konieczności diagnozowania i terapii zaburzeń mowy, a następnie jako refleksja naukowa w ramach językoznawstwa, nauk medycznych (szczególnie neurologii i audiologii), psychologii i pedagogiki. Na łamach „Logopedii” dokonywała się synteza osiągnięć tych nauk w odniesieniu do problemów mowy, jej rozwoju i zaburzeń, rodziła się nowoczesna logopedia – dziś nauka transdyscyplinarna. W obecnym kształcie logopedia wykroczyła daleko poza granice badań

tradycyjnych dyscyplin naukowych, odkrywając nowe obszary wiedzy i działań praktycznych, do których inne nauki nie są w stanie dotrzeć za pomocą swoich metod i narzędzi badawczych. Przedmiot logopedii obejmuje tak złożone zjawiska jak język i zachowania językowe człowieka na różnych etapach życia w normie i w zaburzeniach, a w „Logopedii” publikowane są artykuły autorów tworzących nową i specjalistyczną wiedzę o mowie.

Od roku 1960 do 2019 „Logopedia” ukazywała się drukiem jako pismo polskojęzyczne, od roku 2010 do 2020 wydawana była w dwu wersjach językowych: polskiej – drukowanej, oraz angielskiej – zamieszczanej na stronie internetowej, od roku 2021 – zgodnie z obowiązującymi standardami wydawniczymi – jest czasopismem ukazującym się w otwartym dostępie na stronie internetowej <https://www.polskietowarzystwologopedyczne.pl/>.

W latach 2018–2020 „Logopedia” była beneficjentem ministerialnego programu „Wsparcie dla czasopism naukowych I”, co umożliwiło dalsze umiędzynarodowienie czasopisma. Obecnie jest ono indeksowane w wielu bazach danych: CEJSH, BazHum, The Central European Journal of Social Sciences and Humanities, ERIH PLUS (ang.), ICI Journal Master List Index Copernicus, Główna Biblioteka Lekarska, POL-index, Arianta, Biblioteka Nauki, Biblioteka Narodowa (Polona i Academica), Google Scholar, Reasearch Gate, otrzymało także pozytywny raport z oceny wstępnej w bazie SCOPUS. Swobodny dostęp do artykułów publikowanych na łamach „Logopedii” szerokiego grona czytelników zaowocował rosnącą rozpoznawalnością naszego czasopisma w środowisku naukowym Polsce i na świecie, a także wzrostem wskaźników cytowań.

„Logopedia” jest czasopismem, które od lat cieszy się uznaniem w środowisku logopedów, wyznacza kierunki rozwoju badań o mowie i jej biologicznych uwarunkowaniach, upowszechnia najnowsze wyniki badań naukowych, spełnia najwyższe standardy etyczne i wydawnicze, jest czasopismem umiędzynarodowionym. Za tymi osiągnięciami stoją konkretne osoby: Redaktorzy Naukowi czasopisma sprawujący jednocześnie funkcję przewodniczących Polskiego Towarzystwa Logopedycznego w kolejnych kadencjach, Autorzy i Recenzenci publikowanych prac, Redaktorzy językowi i techniczni poszczególnych tomów, przede wszystkim zaś Sekretarz Redakcji – tę funkcję od 1998 roku sprawuje nieprzerwanie Pani dr Urszula Jęczeń.

Z okazji złotego Jubileuszu „Logopedii” wszystkim, którzy swą wiedzą, umiejętnościami i determinacją przyczynili się do rozwoju czasopisma składam serdeczne gratulacje i gorące podziękowania.

Jolanta Pawaniuk